

Maana dā nê Rut dāra

**Maktubu dā Pol jangəgə nare
nê Tesalonik dā mən**

**Maktubu dā Pol jangəgə nare
nê Tesalonik dā sər**

Maktubu dā nê Jak duwa

Maana dā nê Rut dāra

**Maktubu dā Pol jangəgə nare nê
Tesalonik dā mən**

**Maktubu dā Pol jangəgə nare nê
Tesalonik dā sər**

Maktubu dā nê Jak duwa

Comité de Traduction de la Bible en Langue Soumraye

N'Djaména, Tchad

2012

Titre en français : Les livres de Ruth,
1 Thessaloniens,
2 Thessaloniens et
Jacques

En Langue : Soumraye [sor]

Parlée dans : Le canton soumraye, sous-préfecture de
Deressia, dans le département de
Tandjile-Est au Tchad

Genre : Saintes Écritures

Première édition, avril 2012

Nombre d'exemplaires : 200

© 2012 Comité de Traduction de la Bible en Langue
Soumraye, N'Djaména

Rut

Wamani gə ɛndɛra kɛrɛ nɛ abe gə ogəw Elimelek lɛ

1 ¹Wala gə woni ala sariya lam gə dwaɾɿ managə sɛna dɛ Israel dɛdɛ da, badɛgara dɛ geche gɛra ɛndɛr. Managə ta lɛ da, abe mɛn gə ciri duwa Betlehem sɛna dɛ juda lɛ, sogə daygə diyamo me, dɛndaw sɛr me ba gə ha dama managə sɛna dɛ Moab lɛ.

²Abe gə ta di gə ogəw Elimelek me diyamo gə ogɛdɛ Nomi, me dɛndaw nɛ abje nɛ sɛr di gə mɛn gə ogəw Malon me gə dɛng gə ogəw Kilion meca. Nare nɛ ta di gɛndɛgɛ i gangɛle gə gə ogəw Eprata gə managə Betlehem sɛna dɛ Juda lɛ di. Managə cendi gɛra sɛna dɛ Moab lɛ da cendi damɛ.

³Targɛn dɛng da Elimelek di mar bam me diyamo dɛ Nomi di wor dam wambɛ mɛnadɛ gə dɛndadɛ nɛ abje nɛ sɛr di.

⁴Dɛndadɛ nɛ sɛr di lay namde nɛ sɛna dɛ Moab lɛ, dɛ mɛn gə ogɛdɛ Orpa me dɛ dɛng gə ogɛdɛ Rut meca. Cendi dam managə ta lɛ di neyem ya aliya mwaj de.

⁵Ɔɾɛ Malon me Kilion me margɛ bam ca dayɛ ca, me Nomi di wor dam mɛnadɛ dɛban dɛndadɛ nɛ sɛr di me tɛrɛdɛ di meca.

Rut bo Nomi ha nəm Betlehem

⁶Wala gə Nomi wara nəm sən̄a də Moab lê da tandi doy dara aba dama gə dərêw bəriṅ ba al ladni gə nare duwa nê sən̄a dera lê, ba 'yagə mani nê wama me di. Managə ta da, tandi sogə gə nugəradə nê sər di managə Moab bagə cwor ha sən̄a dera lê di bi. ⁷Cendi sogə managə sən̄a də cendi damê di hargə mən gə nugəradə nê sər di bagə cwor ha sən̄a də Juda lê di. ⁸Dəm da gər bərmê lê da Nomi waygə nugəradə da : «Cwarna hana ulay danê dəm, kal wi kaw cwarna hana kərê nê iwê. Kal aba dama gə dərêw bəriṅalna ganang dusi də lade ya 'yəni banê algə nəm gə woni mara bam ta de me ya banê al nəm gan əndi de meca. ⁹Kal wi kaw aba dama gə dərêw bəriṅ 'yanaw abe me, 'ywana 'ywala managə ciri duwa dwaṛê lê kərê nê tərêwê meca». Əṛə tandi yəbə nugəradə di sədê, me nugəradə di sojə gura marjagə da naṅ, ¹⁰me cendi waydə da : «Bêdê nê hay nin gandi mən sən̄a də nê waṛay dayê də ba». ¹¹Nomi cor waygə da : «Dəndani woni cwarna hana ulay danê bi, anê ur ba nê ha gan dāng ala na mo ? Caga da, aliya ni gaba yaa dine nê abje nê daṅ ha layang da, ilê bêdê dəm. ¹²Nê amsang dəndan ni cwarna hana ulay danê, nê hal naṅe o ni gə abe ilê bêdê dəm. De nê ərmənê dusənê : «Ba nê neyem changa də labalê dog 'ya gə abe me ya dine nê abje me kaw.» ¹³Anê ha neyama bəyadagə dara cendi ba jwarbəna

ba mo ? Anê ha yê sêdông gəŋê laya abje nê dang bam mo ? I yande bêdê dəndan, əndi da wamani dwoy gə dan bam, Aba dama gə dərêw bəriŋ ur dara wamani di ba əndarna i dənê əndi. »

¹⁴Deme nugəradə nê sər di nul gura gə marjagə daa naŋ dang. Targəŋ dang da, Orpa di yə nuwadə di sêdê ərə cor ha nê waɾadêlê dəm me Rut dərə da, wor gandədə jang.

¹⁵Dəm da Nomi waydə Rut da : «Yêr halay di cor ya 'ywa waɾadə me 'ywa mǎrĩ gə nê waɾadə day meca. Məndi kaw cor ha gandədə me.» ¹⁶Dəm da, Rut codə waydə da : «Kal ajəmara gan dara ba nê cwarna hana kalnay bam di.

Managə də hana lê da əndi kaw nê ha haralê me,
managə dê damna lê da əndi kaw nê dam lê meca.

Waɾay da, ha 'ya i waɾan ni me,

Mǎrĩ diya kaw ha 'ya i Mǎrĩ ni meca.

¹⁷Managə də marnalê da, nê ha mara ilê me,
i managə ta di lê me, gə ha mwon lê di meca.

Kal Aba dama gə dərêw asənan wamani gə geche
dənê,

ina i made mən tenene me, agədəndə tandi bêdê da.»

¹⁸Managə Nomi yêr dara Rut ur ba də ha i gandədə ba da, tandi hoy ajəmara gə gwale di. ¹⁹Cendi hargə ca dayê dəmgə Betlehem ba. Managə cendi gər kərê Betlehem da, nare nê ciri dədêlê pat yəbdə dədêgə me, namde urbə

Rut

sədêgə ba da : «Bag deme də ta di i Nomi di.»²⁰ Me Nomi cogə waygə da : «'Wagənan Nomi (idə sii 'ywala) di bəđđə đəm, 'wagənan Mara đəm (idə wamani gə geche) dara Māřĩ gə dwana aba ciri dərə di asən wamani gə geche dənê.²¹ Managə nê so ka da, nê ha i gə mani ni naŋ əsənê me cwara niyê da, Aba dama gə dərêw cwan əsên pəgəŋ, 'wagənan Nomi bəđđə đəm dara Aba dama gə dərêw gə dwana aba ciri dərə di, asən wamani dənê me cwon idə ŋagəni meca.

²²I yande me Nomi swa kala səŋa də Moab bam badə cor ha səŋa dərə lê, daygə nuwadə də Rut də gəndədə i Moab di meca. Wala gə cendi swa gərə Betlehem da, nare kaw ilê gəlbê swagə nê gə 'wogə gə « orjê » lê đəm.

Rut surəm yiga gə nê Boos lê

2 ¹Nomi tərêdê gə Elimelek wiləw mən ilê. I abe gaba 'ywa mani, gə nare aləw horəmbê nan, gə 'wogəw Boos. ²Wala mən Rut də Moab di waydə nuwadê də Nomi da : «Kalən bərmê nê ha bam yigalê surama swagə managə yiga gə nê gun gə alna gan ladni.» Nomi codê waydə da : «Ha bay durmêñ.» ³Rut so ha bam yigalê surama swagə woni gəlêgə taragəlê. Yiga gə tandi surəm swagə lê ta di cor i gə nê abe gə 'wogəw Boos gə nê Elimelek wiləw di duwa.

⁴Bam da, Boos swa Betlehem yala bam yiga lê di meca. Anji waygə woni gəlê swagə di ba da : «Kal Aba dama gə dərêw damna ganang.» Ərə woni gəlê swagə di cwow wayəw da : «Kal Aba dama gə dərêw piyənê bəw dəmê meca.» ⁵Boos ur geche gənê woni gəlê swagə day di ba da : «Dwe də deme də ta di i wi durməw mo ?» ⁶Abe di cwow wayəw da : «I dwe də deme də Moab də swa gə Nomi managə Moab yala gandədə di.» ⁷Tandi gəra urnin ba nê kalnadê nin ba də surəm me ba də lay swagə nê gə jogdəgə daa nê agdə bor dodê woni gəlêgə taragəlê ta di. Tandi yala i gə jomni ba me caga kaw tandi dəbê i daa, dam dodê dunê bwo gwayni bani yande mərə. ⁸Ərə Boos waydə Rut da : «Dwoy gwale ni durmêñ, ha surama managə yiga gə d'angə bêdê, dəbê lê ka jang surəm managə namde ni woni

Rut

ala giyê di taragêlê. ⁹ Asə angal diya ladle yêr yiga di mana duwa gə abje gəl swagê də lê, pam namde woni layagə daa də taragə. Nê u bən 'yagə moso woni ala giyê di ba jəbnay bêdê, mache alnay da, ha cha nimi managə pəřəmdi nê moso ni woni ala giyê udəbə nimi bolê ta di.» ¹⁰ Managə Boos way gwale bam da, Rut əbêr dodê sənəlê me wayəw da : «Dara na me mê al gan ladni yande pat me mani ni nê ala 'ywoləm yande dana me mo ? Əndi də nê i deme də məji di.» ¹¹ Boos codə waydə da : «Mani diya nê də algə gə nuway managə tərêy marnəm bam ba da, nare wayən gwale day ladə. Me nê ocŋ dara də swa kala abey bam me iy bam me sənə diya də yaa bam me də yala dam managə nare nê də ocŋəgə di mən pi bêdê dwaregêlê.» ¹² Kal Aba dama gə dərêw 'ywegənay gweyni diya dara mani nê pat nê də algə ta di. Êw kal Aba dama gə dərêw, gə Mārī gə nê nare nê Israyel day gə dê yala dam dun duwa lê di 'ywegənay gweyni diya gə bərmê duwa. ¹³ Rut cow wayəw da : «Aba ciri ni, əjim da mê algan ladni 'yang, əjim da, mê hurên abnani nudênê, dara mê wayən gwale gə əndêr dusənê əndi də idə alam giyê. Bag da namde woni alam giyê ta di kaw əndi nê bwor gandagə bêdê sən.»

¹⁴ Dawa də də wama mani nê wama di neyem mwom da Boos waydə Rut da : «Hare wom mani. U mapa tuləw suw managə mani nê ogəgə bē gə yaleyê.» Əřə Rut hara

gəra dam dodê woni gəlê swagə di tulêgəlê me, Boos u swagə dərêgə nê gə wagə di 'yadə tandi wom chêrni dəra lê me, gəndêgə wor bəldə dodê. ¹⁵ Tandi cor ha surama lê di bi da, Boos u bəw waygə woni gəlê swagə di ba da : «Kalnədə də surê m managə swagə nê gə magdəgə jogdəgə daa ta di dwaṛagəlê dəban aladə gwale. ¹⁶ Swagə dədəgə nê gə magdəgə jogədəgə daa ta di kaw susgənê nê yab dodê kaldə də lay. Gun alnədə gwale bêdê pa pa.» ¹⁷ Rut surê m managə yiga gə nê Boos lê bəra turgə me tandi gobə surama dəra di bam me bo orjə dərêgə neyem ya koro mwaj bii ji de.

¹⁸ Tandi 'wo swagə di hara nəm ulay, gəldə nuwadə, mani nê tandi 'y wagə surama lê di. Wama dəra gə tandi wama əbê me gəndəw wara di kaw tandi u 'yadə meca. ¹⁹ Nomi urdə da : «Labaa da, də 'wo surama i yiga gə nê wiyê mo ? Dê ala giyê i woy mo ? Kal Măřĩ pinê bəw managə gun gaba ala gandi ladni ta di duwê.» Rut kəbədə nuwadə mana dəra gə ba də ala giyêlê labaa di ba da : «Nê ala giyê i managə yiga gə nê abe gə 'wogəw Boos lê.» ²⁰ Nomi waydə nuwadə di ba da : «Kal Aba dama gə dərêw gə gam dusi duwa lade gə nendə nê də warang bəra me nare nê mar bam me di, piyənê bəw duwê.» Me tandi asədə lê diyê đang ba da : «Boos di i wilanin nin gə ib yande me, i woni ondə chamragə bədêgə di wiṛagə gə mən me ca.» ²¹ Rut deme də

Rut

Moab waydə ɗang : «Anji wayən ba nê suramana le woni alan giyê di taragêlê jang bera swagê di 'yaṅa dayê ba.»

²²Yande da Nomi waydə Rut da : «Ladê durmêṅ ni dədə, ha al giyê gə namde duwa woni ala giyê ta di lê jang, yande da gun ha alay wamani yiga gə ɗangê bêdê.»

²³I yande me Rut dam gə namde woni ala giyê nê nê Boos duwa mən, tandi surêṁê bera swagê nê Orjê me nê geme me 'yaṅa dayê ba. Tandi damê gə nuwadê di jang sən.

Rut wal managê Boos gədawê

3 ¹Wala mən Nomi waydə nuwadê dè Rut da : «Durmêṅ, i giyê ni gaba kaṅjay mana gə dama gə lade gə dè ha dama gə sii 'ywala. ²Ya ba dè ocṅ nəm de, Boos gə dè al giyê managê yiga duwalê gə namde woni alaw giyê mən ta di anji i wilandê. Laba gə changa da, anji ha huyê swagê duwa nê orjê dè le bam mana gaba huyê swagê lê. ³Wi siy bam me ɗa swani gə biyey siyê me hurê barge diya gə lade siyê me so ha managê anji huy gə swagê duwalê ta di. Dəm da, jang gə anji wor wama mani me cha me 'yaṅa sən da, kaləw a 'wacṅana dara ba dè yala lê bêdê sən. ⁴Managê anji dara 'ya dodê mwom da, yêr mana duwa gə 'ya dè ladle. Chədey səwê ib me, lay borgê duwa di daa me, i dodê managê gədawê. Targən ɗang da, i anji me ha wayay mani nê dè ha ala.» ⁵Rut codê waydə da : «Mani nê dè wayən ta di pat nê ha hara alagêle.»

⁶Yande mwom da, tandi so ha mana gaba huyê swagê gə nê Boos lê me gəra al mani nê nuwadə wayadə gandagə ta di dige dige. ⁷Boos wom me chê me səw 'yoləw me əɾə so ha 'ya managə swagə duwa nê orjê dərêgə nê gə 'yargə daa di tulêgəlê dara gamagə. Rut chidê angal gəra lay borgê duwa di bədə daa me i dodê managə gədawê.

⁸Gə changa dwaɾə mwom da, Boos par laṇa me dudəw a daa me managə anji u dəw daa da, yêr deme mən ilê dodê gədawê. ⁹Əɾə anji urdə da : «I wi mo ?» Tandi cow wayəw da, i əndi Rut də də alam giyê di. U idə alam giyê dəle deme, dara mê i aba 'won chenəm bəw əjəm. ¹⁰Boos waydə da : «Kal Aba dama gə dərêw piyənê bəw diyê durmên, mani nê də algə ka nê dê ur ba nê uneye di, gəl dara ba dê ur nuway də le naṇ dwoy mani nê dê algə pi bam^a. Dê kanja yê gə məlan gə moso nê d̄ang woni 'ywa mani labaa nê ṇagəni me bêdê. ¹¹Caga da, durmên kal laṇa d̄i, mani nê dê waynagə da, nê ha alaye dara nare pat yêri dara ba dê i deme sədə də də horəmbê. ¹²I sədə 'yang, nê i aba 'woy əndi, d̄əm da, gun mən gə dwani duwa gə tərəy dwoy də ni bam ilê səṇ. ¹³I wal dodê ka me, sanga gə jomni me, dê ha ənda yara, gun gə ta di ga urnê baalna mani nê gun ha alagə wilêw gə mare bəw le da, ladni duwa da a uney anju. Anji urnê bêdê da, nê u bən 'yay managə Aba dama gə

Rut

dərêw gə ilê bəra dərêwê, nê ha 'woye əndi. Caga da, i dodê jang bəra gə jomni do.»

¹⁴ Rut i dodê Boos gədawê bəra jomni ba, me mana pər də gun yər jaw 'wocnəw bêdê sən da tandi so daa. Dara Boos kaw ur gun ba 'wacnana dara deme ba gəra tuləwê ka bêdê meca dara nare ga ba waya ba i gandədəle dəm mo. ¹⁵ Boos waydə da : «Biyêy barge diya gə də bow diyê di me, yəw ladle.» Tandi yə barge dəra di me, anji ajbadə orjê di bodəlê nan barge dəra lê di. Anji yədə chidə daa dədə me anji cor ha ulay ciri dwaşəlê. ¹⁶ Rut di cor ha ulay nê nuwadə lê me, nuwadə urdə da : «Mani di alala i man mo durmên.» Me Rut kəbdə nuwadə di mani nê Boos ala gandədə di daa pat. ¹⁷ Tandi waydə dāng ba da : «Anji 'yan swagə nan me, wayən da : «Dê ha cwara hara 'ywa nuway əsəy pəgən bêdê.» » ¹⁸ Nomi waydə da : «Damê pəgən durmên, bəra dê ha yara gwale di ga ha alala i man mo. Boos di dāngərêna gwale gə ta di laba dog bêdê da, dusəw ha 'ya dodê bêdê.»

Boos u Rut deme

4 ¹ Boos so ha dama managə nare dajar dāngərə gə gwaleyê. Elimelek wilêw gə ib dən gə Boos waydə Rut gwale duwa di hara, ərə Boos 'wagaw əjəm di hare dam dodê, me abe di hara gəra dam dodê. ² Boos 'waga nare nê gechide nê ciri dədə mwaj ba hana damna gandagə

meca, mwom da cendi gəra dam dodê me ca. ³Boos di wayəw Elimelek wilêw di ba da : «Nomi də swa managə səna də Mowab dayê cwara yala ulay di, caga tandi ur ba də kəl yiga gə nê wilandə gə Elimelek duwa di bam. ⁴Əndi da nê ur ba nê asəm gwale gə ta di dusəmê me nê ərəm ba nê wayəm ba mê kəlnê yiga di əjəm caga ka managə nare nê gechide nê ciri dədə me nê dāng nê dam gandagə me dərêgəlê ka. Caga da, mê urnê ba mê kəlnê yiga gə nê wiləm də le da, kəl, mê urnê bêdê le wayən daa kal nê 'wocn, dara gun gə dāng gaba dwayam bam gə ha kəlê yiga di pi dərəmê da, ilê bêdê, me tarəmê da i əndi.» Abe di cow wayəw da : «Nê ur ba nê kəl yiga də le.» ⁵Boos wayəw da : «Mê kəlnê yiga di gə Nomi mwom da, mê u Rut də Mowab deme le meca, dara kal amara di suməw warna daa jang gə bərmê gə mage duwa day me cendi ba wamna dəba duwa di me ce». ⁶Abe di cow wayəw da : «Ina yande da, nê neyem kəlê yiga di bêdê, dara, gə ha bəlê mani ni nê 'ywa nê sən. Kəl yiga gə de nê ha kəlêw əndi də ma, dara əndi da, nê neyem kəlêw bêdê dəm.»

⁷Tanga pi managə səna də Israyel lê da, nare kəlnê mani labaa kəlangəna dəba da, gun mən biy gəbande duwa nê gədawê 'yaw jaw gəl dara wi kaw ba u bəw 'yaw jaw le. Cendi al yande dara gwale də ba dāngəral 'yêne dəm. ⁸I dara yande me, managə abe di wayəw Boos ba kəlnê yiga

Rut

də mwom da, anji bi gəbande di 'yaw. ⁹Boos so wayəgə nare nê gechide nê ciri dədə də me, nê pat nê dam gandagə di me, ba da : «'Yêni anê i woni biyên sandan, ba labaa da, mani nê 'ywa pat nê tanga i Nomi tərêdə gə Elimelek duwa me dəndadə nê Kilion daygə Malon day me da, nê kəlgəle pat dəm.» ¹⁰Caga da, Rut də Mowab də wambə də nê Malon diyamo di nê udəle meca. Nê al yande dara kal suməw me dəba duwa me warna lə daa jang gə bərmə gə nê mage duwa day me dara suməw nəmarna bam chamraw bədəgəlê bəddə me nare nê ciri dədələ bədəgəlê bəddə meca. 'Yeni anê i woni biyên sandan labaa meca. ¹¹Mwom da nare nê gechide də me nare nê pat nê ilə ta di me cow wayəw da : «Êw nê i nin woni biyēm sandam 'yang, kal Aba dama gə dərêw pinê bəw managə deme də ilə hara dama kərê dəmalə ta di dədə me kaldə də wunə ya Rachel me Lea me nê i Jakob namdaw nê yê nare nê Israyel pat ta də de. Əjəm gə gənəm i gangəle gə nê Eprata lə, kal mani dəma nê 'ywa 'yarbarna naŋ me sum nəmnə managə ciri də Betlehem lə pat meca. ¹²Kal Aba dama gə dərêw gə deme də mē udə ta di 'yanang dine naŋ naŋ ya dine nê nê Peres. Peres i dwe gə Tamar yêw gandəw tərêdə Juda ta də de meca.»

Yaa gə nê Obed duwa

¹³I yande me, Boos u Rut deme. Anji famar gandədə mwom da Aba dama gə dərêw wudə gudi me, tandi yê doy gə abe. ¹⁴Namde nê Betlehem wayədə Nomi da : «Kal gə bwanaw Aba dama gə dərêw jilay dara labaa da gə yê aba gamay. Kal mway di gədənê gun gaba same managə sənə dê Israyel lê. ¹⁵Anji ha cwarə gədə mani diya woni nəmê dərəy, me wala gə də halna da anji ha gamay anju meca. De dê yana dine nê abje wugəsubu kaw nuway dədə urəy me yêy gə mway gə ta di tandi dwoy dine nê ta di bam.» ¹⁶Nomi u doy di yəw jörgədə lê, me gaməw tandi. ¹⁷Namde woni ciri dərə bədə di waygə nare pat ba : «Nomi 'ywo mwadə.» Ərə cendi 'wogəw dwe di suməw Obed, Obed i Jese abo, me Jese i dole gə geche gə Dabid abo me ca.

Dabid mwagəraw gəndêgə

¹⁸Yarna Peres mage duwa gəndêgə : Peres i Hesron abo. ¹⁹Hesron i Ram abo, Ram i Aminadab abo. ²⁰Aminadab i Nachon abo, Nachon i Salma abo. ²¹Salma i Boos abo, Boos i Obed abo. ²²Obed i Jese abo, Jese i Dabid abo.

Maktubu də Pol jangəgə nare nê Tesalonik də 1

Lapiya də nê Pol day

1 ¹Əndi gə Pol me, Silas me, Timote me, nê jangangnin maktubə də ta di, 'yeni nare nê nê Māřĩ duwa nã dayar daa managə ciri də Tesalonik, anê bamar daa gə Māřĩ gə nare abragə mən me, gə Aba ciri Jesu Krist mən me ca. Kal Māřĩ piyênê bəw dêdəngê me, 'yanang həlala jwam me ca.

Pol aləw Māřĩ doche dara nare nê Tesalonik

²Nenin da, nê aləwnin Māřĩ doche daa daa dara dêdəng pat me, managə amsa ninê kaw, nê nəməngnin bam bêdê me ca. ³Dusərênin gunin daa daa Māřĩ gə i abranin di dərêwê, dara anê kal dusərəng Māřĩ duwê me anê al gə giyê gə ta di sən. Dara dwani dan də anê algə kwanang, dara urê dan gə anê urgə me, də anê yədə wey kal gə ərmê dan mən Abaciri ənda gə Jesu Krist cwara duwa duwê me ca. ⁴Chamran nê 'wocnin cwom dara 'yeni da, Māřĩ piyêng dara anji urênge me ba anê ina nare duwa me ca. ⁵Wala gə nê gəranin danê me, nê wayangnin no də lade gə nê Jesu

1 Tesalonik

duwa me da, i gwale gə bədânin mərə me, anê kalgə dusərêng Jesu duwê bêdê. Me i gə dwana də nê Mārĩ duwa me, dundi wa dərə gə wangə me, nenin kaw nê 'wocnin dara gwale gə ba nê wayəwnin də kaw, ba i gwale səw me ca. Me 'yeni da, mani nê nê algənin dwařangê dara darang da, anê 'wocn com. ⁶ Əřə, 'yeni da, anê u i mani nin nê ala me, nê nê Abaciri duwa me, dara managə gəlê gə dərĩnê kaw, anê yə gwale gə nê Mārĩ duwa gə sii ywala gə dundi 'yang gandəw. ⁷ I yande me caga da, 'yeni kaw, anê kədə nare nê gə yêr mani nê lade sədêngê me nare wuni kala dusərêgə Jesu duwê nê səna də Maseduwanê me də Akayê me ugə al gə giyê. ⁸ I dara 'yeni danəŋ me, nare nê danê me, nê dam ciri dan tuldêlê pat me, doy gə gwale gə nê Abaciri gə Jesu Krist duwa. Dusi dan də kala da, nare way gwale dərə sənalê pat ur dara ba nê waynanin nenin ba bêdê. ⁹ I dara yande me, gə way gwale nin me, yê gə anê yənin sədêngê wala gə nê 'wonin danê me, anê gəŋ domde dan bam me, anê cwo dərêng aləw Mārĩ gə bag gaba dama gə dərêw giyê, anju. ¹⁰ 'Yeni da, anê dam bəyêdə Jesu gə Mārĩ gorəndəw di swa daa cwarə haralê. I anji me, Mārĩ dəmêw daa munulê, anju. I anji me ha kədêndə daa sariya də haralê targəŋ ib di lê, anju.

1 Tesalonik

Berni də nê Pol duwa managə ciri də Tesalonik

2 ¹ Chamran, anê 'woc̣n dara məjêni nin də nê gəranin danê da, i p̣əgə̣n ḅêdê. ² Anê 'woc̣n dara cadba gə cadbanin me, gəlê gə gəlênin dərênin pi me, managə ciri də Pilip di. Yande pat kaw, M̄arĩ 'yanin dwana də də wayang No duwa də lade, managə gə̣nê nare gə̣n gə gwale nin də bam. ³ Ina yande da, berni də nê asəgənin nare dara ba kalna dusərêgə Jesu duwê da, nê waygənin i gwale gə kulagə ḅêdê me, gwale gə ac̣ne ḅêdê me, nê lamnin nare dara bwagə bam ḅêdê me ca. ⁴ Yande ḅêdê, gə wala gə wala nê waynin i gwale gə M̄arĩ ur, dara i aṇji me, gərsənin yərnin ba nê neyemnine, me 'yanin giyê duwa gaba asa berni No də lade əsəraninê me, di aṇju me ca. Nenin da, nê kaṇjənin dara nare nê sə̣na dədê ka ba 'wagənanin gə jilay ḅêdê me, nê urnin dara M̄arĩ ba 'wagənanin gə jilay, aṇju. I M̄arĩ mən tenene me, ha yara ərmê nin gə dusərêninê, aṇju. ⁵ 'Yeni da, anê 'woc̣n com, di mən yande nê wayawnin gun gwale gə marje nê 'ywole ḅêdê. Di mən yande nê wayangnin gwale gə lade dara lamang nəm 'wo gə mani əsərangê ḅêdê me. M̄arĩ mən tenene me, i aba biyênin sandəranin, aṇju. ⁶ Nenin da, nê kaṇjənin dara gun ba 'wagənanin gə jilay ḅêdê me, 'yeni ḅêdê me, nare nê dang ḅêdê me ca. ⁷ Bag da, de nê ha yəbêngnin gə dwana, dara

1 Tesalonik

ba anê alnanin mani nê dərênin ur, dara nê inin nare nê Jesu Krist kəjənin anju. Yande bêdê. Nenin da, managə nê damnin nəm dwaṙangê da, nê alnin mani gə dusi də həlale ya dine idêgə ba də gam gə dəndadə ladə de. ⁸Yeni da, dara urê gə nê urêngnin naṅ də me, dusərênin də həlal gandang də me da, kalnin nê wayangnin gə No də lade də nê Māṙĩ duwa mərə bêdê me, nê unin doni gə sədênin pat 'yadə made dara darang me ca. ⁹Ina yande da, chamran dusərêng gwêng managə giyê nin gə nê aləwnin gə gwayni naṅ duwê me, nenin da, nê alnin giyê gə dawa me gə changa me gə əsəranin nin dara kal gun əsnênin anju ba do bêdê. Dəm da, nenin da, nê asangnin i berni No də lade də nê Māṙĩ duwa.

¹⁰Mani nin nê ala nê nê algənin dwaṙangê da, 'yeni me, Māṙĩ me, anê i woni biyênin sandəranin. Mani nê ta di nê algənin i 'yeni woni kala dusərêng Jesu dəwê dərêngə da, i mani nê lade təba gə dusi də wuse her, gə jaw neyem asaw gwale duwê bêdê me ca. ¹¹'Yeni da, anê 'wocṅ com, mani nin nê nê alnin dwaṙangê ganang da, wun ya abe ba algə dəndaw de. ¹²Nenin da, nê wayangnin mani woni ala me, nê hurangnin abnani nudərêngê me, nê amsangnin me, dara ba anêalna mani nê 'ywoləw Māṙĩ gaba 'wagang, dara ba anê damna dwāṙĩ duwalê me sumi gə 'waga duwalê me ca. Gwale gə ta di gwayni alnin wayawê bêdê me ca.

1 Tesalonik

Nare nê Tesalonik gəlê day gə dərîṅ me dusêrêgə də kala me

¹³Yarna dara na me, nenin da, nê hwoynin gaba alaw Māṛī doche bêdê, dara wala gə nê wayangnin gwale gə nê Māṛī duwa da, anê doy me anê yəw dusêrêngê ya ba i gwale gə pêgəṅ gə nare day de bêdê. Anê yəw ya gwale gə swa daa Māṛī səwê 'yang de, i sêdê 'yang. Gwale gə ta di, wangê 'yeni woni kala dusêrêng Jesu Krist duwê ala gə giyê lê. ¹⁴Chamran, mani nê al nare nê nê Māṛī duwa nê dayar daa nê kal dusêrêgə Jesu Krist duwê nê dam managə səṅa də Judeyê da, yala alang yande me ca. 'Yeni dan da, i chamrang dan gang me, gəlêng dərêng cendi, ya nare nê Jude day da, ba i nare nê Juyip me gəlğə dərêgə, cendi ta de me ca. ¹⁵I nare nê ta di me 'yê Abaciri gə Jesu me, 'yê nare nê woni waya Māṛī bəw me, cendi gəlnin dərênin me ca. Nare nê ta di al mani nê 'ywoləw Māṛī bêdê me, cendi yə maṛande gə nare pat me ca. ¹⁶Nare nê ta di əmənin wayagə gə nare nê i jup bêdê gwale gaba kədəng daa bam. Cendi al mani nê acṅe lê diyê diyê bəra Māṛī dusəw swo dədêgəlê me, sariya də geche ha yəbêgəle me ca.

Pol ərəm ba cwo ha yara nare nê Tesalonik

¹⁷Chamran, nenin da, sêdênin da ilê dwaṅangê bêdê gaba wala bani ma me da, dusêrênin da, ilê ganang. Əṛə, caga

1 Tesalonik

da, nê ilênin lê jaralê dara ba nê cwaranin hara dwařangê bi, dara dərênin ur naņe. ¹⁸Nenin da, nê urnin ba nê cwaranin hara 'ywangê bi. Me əndi gə Pol da, nê kanjə bərmê di gəřê de ba nê harale me, sidan əmən bam. ¹⁹I 'yeni mərə, i gun gə đang bêdê me, anê i nare nê nê ərəmnin dədəngê me, anê i sii 'ywalanin me, anê i mani nin nê sanga gə ha 'ywaganin gə gwayni nin wala gə Abaciri gə Jesu Krist cwara duwa lê di sədênin ha`yalanin dədəngê. ²⁰I sədə 'yang, i dara 'yeni di me, gə asanin gə sumi gə 'waga dədəninê me, nê hanin 'ywa gə 'ywala də me ca.

3 ¹Yande da, nê hanin dama bəyada bêdê, nê urnin ba nê damnin sər managə ciri də gə 'wogədə Aten ba nê giyêng nin Timote. ²Əřə, nê giynin Timote gə i chandəranin də me, aba waninê ala gə giyê gə nê Măřĩ duwa gaba waya No də lade də nê Krist duwa me. Nê giyəwnin dara anju ba hana 'yanang dwana me, hurnang abnani nudəřəngê dusəřəng də kala lê me ca. ³Dara gun mən tenene dwařangê wamani gə 'ywonin ta di da, cwarna targəñ bêdê. Anê 'wocñ com dara wamani gə ya ta de da, i Măřĩ me ur, anju, dara ba alnandə. ⁴Dara wala gə nê waranin lê sədêngê sən da, nê wayangnin gəlê gə dərīn gə ya ta de ba hara 'ywandəle. I anji me yala, anê 'wocñ com. ⁵Əw, i dara ta də me, nê neyama dama bəyada bêdê. Nê giyê Timote dara ba hana dwayna gwale gə ərəm dara dusi dan də kala

1 Tesalonik

di. Nê laṅ dara sidan gərsênêng me, giyê ənda gə də alang gandəw gə gwayni di bwanandə sədêndə bam pəgəṅ bêdê.

⁶ Caga da, Timote swa sədêngê yala waynin gwale dan gə 'ywole gə ərəm dara dusi dan də kala də me, urə gə anê ur sədəng me ca. Anji waynin da, 'yeni kaw, ba anê ərəm dədêninê naṅe, cende dan kaw alnine naṅe ya nenin kaw cende dan ba alnin nəm de me ca. ⁷ Chamran managə ta də lê da, nê jibanin naṅ dara gə gəlnin dərênin me, dəm da, nê yinin sədênin woy dara dusərêng də anê kaldə Māṛĩ duwê jang di me ca. ⁸ Caga da, nê wornin dam gə dərênin bəra dara anê dam bamar gə abaciri gə Jesu mən gag səṅ. ⁹ I doche na me, nê ha alawnin Māṛĩ dara darang mo ? Dara sii 'ywala gə anê alnin gandəw Māṛĩ dərêwê me ca mo. ¹⁰ I dara ta də me, gə dawa me, gə changa me, nê amsənin Māṛĩ gə dwana ba kalnanin bərmê dara ba nê hanin 'ywang dara gəsêng dara dusərêng də kala ba hana nəm gə dərêdê pi pi.

¹¹ Dara kal Māṛĩ gə i abərəndə di gə səw duwa gang me, abaciri ənda gə Jesu Krist me, tənênin bərmê dəmnê sədêngê ba. ¹² Əṛə, 'yeni da, kal Abaciri gə Jesu gəlnêng bərmê gaba urê sədêng dwoya bam pat, urê kwanang nê d'ang meya nenin kaw ba nê alnin nəm gandang de me ca. ¹³ Ya ta de me, Abaciri ha 'yang dwana dara ba anê kədənê

nare nê dusêrêgê wusê her nê gun bogê gwale dêdêgêlê bêdê abrandê gê Mârî dêrêwê, wala gê Abaciri ênda gê Jesu Krist dara cwarâ gêra gê paja duwa nê daa. Amen.

Ala gê mani woni 'ywalaw Mârî

4 ¹ Dêm da, chamran, anê yêr mani nin nê ala man anê ha alagê dara 'ywolêw Mârî me. Caga kaw, anê al mani nê ta dê le dêm. Êrê, nê urêngnin me, nê gêsêngnin me, gê Abaciri gê Jesu Krist sumêw, dara ba anêalna mani nê ta di dwayna nê pi bam. ² Dara 'yeni da, anê 'wocn com i gêsêni gê Jesu Krist gêsênin dê me, nê gêsêngnin nê me ca. ³ Mani nê Mârî urgê sêdêngê da, ur dara ba anê ina i nare duwa nê dusêrêgê wusê me, ba anêalna kaya bêdê me ca. ⁴ Kal wi wi kaw bêrêanê deme mên unê me damna gê bêrmê gê têba me gê asêgê sumi gê 'waga dêdêgêlê me ca. ⁵ Kal êrmê gê dusêrêngê dwayna dêdêng bam ya nare woni 'wacna Mârî gê bag bêdê ba gê alnê de bêdê. ⁶ Managê gwale gê talê da gun meyadênaw jaw dusêw lê bêdê me alnaw mani nê acnê hêne bêdê me ca. Dara Abaciri da, ur mani nê ta dê bêdê. Nê wayangnin pi me, nê cwornin wayang dang bi, nare woni ala acna gê ya ta de da, Abaciri ha bwagê gwale dêdêgêlê. ⁷ Dara Mârî di 'wagandê dara ba dê alnang kaya bêdê. I dara ba dê damnang gê dusi dê wuse her me ca. ⁸ Yande da, gun gê gênnê gêsêni nin bam

1 Tesalonik

da, gəŋ i gəsəni gə nê gun duwa bêdê. Gəŋ i gəsəni gə nê Măřĩ gaba 'yang Dundi duwa bam.

⁹ Gwale gə ərəm dara urê gə sədêng, 'yeni nare nê nê Krist duwa da, anê ur dara ba nê jangnangnin maktubə baa bêdê. Dara i Măřĩ di me, gəlêng dara ba anê urnê sədêng 'yeni nê nare, aŋju. ¹⁰ Caga da kaw, anê ur sədêng də le đəm gə chamrang nê pat nê dam managə səŋa də Masedwan lê pat. Yande pat kaw, nê amsang ba anê alna dwani di đwayna də pi bam. ¹¹ Kanjəna bərmê dara dama gə həlala jwam nare dwařagəlê me, ərmişê mani dan nê ala dədêgəlê mərə me, alna giyê gə əsərang dan ya ba nê wayangnin nəm pi de. ¹² Yande do me, nare woni kala dusəřêgə Jesu Christ bêdê ha alang horəmbê səŋ me, anê ha dama gə dədêng dan me ca.

Cwara gə nê Abaciri duwa

¹³ Chamran, nê urnin dara ba anê 'wacŋana gwale səw gə ərəm dara nare nê mare day di. Dara kal dərêng alna ŋagəni naŋ ya nare nê đang de bêdê, nê kal ərəmişê day Măřĩ duwê bêdê de di. ¹⁴ De dê kalnang dusəřêndə dara Jesu ba mar me, ba gandə daa munəlê da. Dê kalang dusəřêndə dara Măřĩ kaw ba ha dəmê nare woni kala dusəřêgə Jesu duwê me mar gandəw me daa munu lê dara hara dama gə Jesu mən me ca.

1 Tesalonik

¹⁵ Dwayna i gwale gə Jesu gəlgə gandəw nare də me, nê wayangnin gandəw di. Wala gə Aba ciri Jesu cwara duwa lê da, nendə nê dê warang bəra da, də ha hara nare nê mare dərêgəlê pi bêdê. ¹⁶ Wala gə ta də lê da, Jesu ha 'wo bəw waya. Paja nê nê Măřĩ duwa geche day mařəjaw ha nəmê me, pədəm dê nê Măřĩ duwa ha nəmê me ca. Mwom da, Jesu di gə səw duwa swa daa chê hara lê, nare nê mar gə Jesu Krist suməw da, ha dəmê daa munəlê, cendi pi do. ¹⁷ Targəŋ dang da, nendə nê dê warang bəra da, Măřĩ ha layandə bəmandə gə nê mare də mən hara ganandə daa siyaya dwařəlê, dara sawa gə Abaciri di. Managə ta də lê da, dê harang dama gə Abaciri di gə dərêndə bəřəŋ. ¹⁸ Ina yande da, gwale gə anê dwoyəw ta dê pat da, yənê sədəng wayna lê dalawê.

5 ¹ Chamran, gwale gə ərəm dara wala me, mani nê ha alala me da, anê ur dara gun ba jangənanang i maktubə baa bêdê. ² Dara 'yeni kaw, anê 'wocŋ com dara wala gə nê Abaciri duwa ha dəmê dədəngê jisəgə ya mē de, gə changa dwařə. ³ Wala gə nare ha waya da, caga ka da, mana həlale đəm me, dê damang i labiya pəgəŋ. Mwom da, wala gə ta də lê dog, mani nê wome woni meyanda nare ha dəmê dədêgəlê ya wamani gə yaa ba al gə deme de. Wala gə ta dê lê da, gun mən ha biyê səw bam dwaləŋê bêdê. ⁴ Dəm da, chamran 'yeni da, anê i nare nê anê dam diləmê nê

1 Tesalonik

'wocŋ Mǎřĩ gwale duwa bĕdĕ nĕ gaa wala gĕ ta dĕ ha dĕmĕ dĕdĕngĕ ya mĕ de bĕdĕ. ⁵Dara 'yeni pat danĕ, anĕ dam managĕ acŋeyĕ nĕ al mani daa dawa dĕrĕdĕlĕ đeŋ me ca. Nendĕ da, dĕ 'yang i nare nĕ al mani gĕ changa managĕ dilĕmĕ bĕdĕ me ca. ⁶Nendĕ da, 'yanandĕ nuni ya kwanandĕ nĕ đang de bĕdĕ. Damnandĕ gĕ dĕrĕndĕ bĕra me, gamnandĕ sĕdĕndĕle alnandĕ mani nĕ acŋe bĕdĕ me damnandĕ dĕrĕndĕ pĕgĕŋ pĕrang me ca. ⁷Nare woni 'ya nuni da, cendi i gĕ changa me. Woni widĕbĕ gani kaw, cendi widĕbĕ i gĕ changa me ca. ⁸Dĕm da, nendĕ nĕ nĕ managĕ wale duwa da, gamnandĕ sĕdĕndĕle alnandĕ mani nĕ acŋe bĕdĕ. Dusi ĕnda dĕ kala Mǎřĩ duwĕ me, urĕ ĕnda gĕ sĕdĕndĕ me da, wun ya dogĕ dĕdĕ jara say de me. Kala gĕ dusi bĕlĕ duwĕ da, wun ya jagĕwa dĕ say dĕ anĵi ĕbĕ duwĕ de me ca. ⁹Bag da, Mǎřĩ 'wagandĕ dara ala ganandĕ sariya bĕdĕ me, dara ba 'yandĕ bĕlĕ gĕ Abaciri ĕnda gĕ Jesu Krist sumĕw. ¹⁰Jesu Krist di gĕra mar dara darandĕ, dara ba dĕ hanang damnang nĕm gandĕw. Wala gĕ ba dĕ marnange labaa ba dĕ damnang gĕ dĕrĕndĕ bĕra sĕŋ kaw, ba dĕ damnang gandĕw mĕn wala gĕ cwara duwa lĕ di. ¹¹I dara ta dĕ me, wi wi kaw gĕsĕnĕ jaw me, wanaw jaw lĕ dara dusi dan dĕ kala di jwarna hana pi pi, dara mani nĕ ta di caga kaw anĕ algĕle đĕm.

Mani nê nare nê nê Mārĩ duwa alagə

¹² Chamran, nenin da nê amsangnin dara ba anê alnagə nare woni dəbê dərêngə gəlêng gwale horəmbê. Nare woni dəbê dərêngə gəsêng me dāngərang me ta di, i Abaciri gə Mārĩ me 'yagə dwana, aŋju. ¹³ Yənêgə gə dwani naŋ me, bwanagə sədêgəlê dara giyê day gə cendi aləw di me, damna gə həlala jwam me ca.

¹⁴ Chamran nê wayangnin nare nê al mani gə bərmê day bêdê da, waynagəle me, nê dwana day ilê bêdê da, wanagəlê me. Kal wi wi kaw unêw jaw dəw bam me ca.

¹⁵ Dwayna, gun gə jaw alnaw acŋa da, cwarna alnaw acŋa me bêdê. Gə wala gə wala alna mani nê lade dwaŋangê 'yeni me, gə nare pat me ca.

¹⁶ Kal sədêng 'ywalnang gə wala gə wala. ¹⁷ Amsəna Mārĩ dəban bwa gə gweyni. ¹⁸ Ina i mani nê woyê kaw, alnaw Mārĩ doche. Ta də me, i mani nê aŋji urgə dara nare nê nê Jesu Krist duwa ba alnagə di.

¹⁹ Kalna əmêdə dundi dê nê Mārĩ duwa bərmê gaba ala giyê dəra bam dī. ²⁰ Gun swana wayna ba way i Mārĩ bəw da, kalna alnaw ichən dī. ²¹ Kanjəna gəndəw yarna le do me, gə lade da, unêw alna gə giyê səŋ. ²² Mani nê acŋe nê woy woy nê hane bagə 'ywanang da, gamna sədênge.

1 Tesalonik

Amsa gə Māṛĩ gə nê Pol duwa me, labiya duwa me

²³ Kal Māṛĩ gaba həlala di gə səw duwa kədənêng nare nê dusərêgə wusəbə her her me, gamna doni dan me, ərmê dan me, dundərêng me ca, dara wala gə Jesu Krist cwara duwalê da gun asnang gwale dədêngê bêdê. ²⁴ Aba 'wagang di i gun gə ərmê duwa i mən. I anji me, ha ala mani nê ta də, anju.

²⁵ Chamran, 'yeni kaw, amsəna Māṛĩ dara daranin meca.

²⁶ Alnagə chamrang pat labiya nan me, yənê əsəragə alnagə labiya gə əsərang sər.

²⁷ Nê amsangnin gə Abaciri suməw, maktubə də ta di asənadə daa, chamrang dərêgəlê pat kalgə gə dwayna.

²⁸ Kal Abaciri ənda gə Jesu Krist pinê bəw dədêngê pat.

Maktubu dɛ Pol jangɛgɛ nare nɛ Tesalonik dɛ 2

Lapiya dɛ nɛ Pol day

1 ¹ Ɖndi gɛ Pol me, Silas me, Timote me, nɛ jangangnin maktubɛ dɛ ta di. Nɛ 'yangnin 'yeni nare nɛ bamar daa gɛ Mɛrɛ nɛ dam ciri dɛ Tesalonik nɛ yɛ gwale gɛ nɛ Mɛrɛ duwa me gɛ nɛ Abaciri Jesu Krist duwa me ca di. ² Kal Mɛrɛ gɛ i abɛrandɛ me Abaciri gɛ Jesu Krist me piynɛ bɛw dɛdɛngɛ me 'yanang hɛlala jwam me ca.

Sariya dɛ gɛ ha aladɛ wala gɛ Jesu Krist cwara

duwa lɛ

³ Chamranin, nenin da, giyɛ nin da i alaw Mɛrɛ doche daa daa dara darang. Ta di i mani nin woni ala gɛ bɛrmɛ duwa bag dara dusɛrɛng dɛ kala di jwor ha i gɛ dɛrɛdɛ pi pi me, dara urɛ dan gɛ anɛ ur kwandang kaw ha gɛ dɛrɛw pi pi me ca. ⁴ I dara ta dɛ me, nɛ binin nɛm dan dɛ lade managɛ nare nɛ nɛ Mɛrɛ duwa nɛ dayar mana mɛn nɛ dam jiga jiga dɛrɛgɛlɛ gɛ sii ywala, dara yɛ gɛ anɛ yɛ sɛdɛng woy me dusɛrɛng dɛ anɛ kal dɛ me, managɛ wamaniyɛ me, gɛlɛ gɛ dɛrɛnɛ me, gɛ 'ywang ta di dalawɛ. ⁵ Wamani gɛ ta di gɛl dara Mɛrɛ ba a sariya gɛ bɛrmɛ dɛra. I dara ta di me,

2 Tesalonik

wamani gə anê yə sədêng woyê ta di me, ha kədêng nare nê neyem dama managə dwařĩ də nê Măřĩ duwa də anê jiba dara daradə di lâ. ⁶I sədə, Măřĩ da, i aba ala mani gə bərmə duwa. Anji ha cwagə nare woni gəlêng dərêng ta di wamani dədêgəlê. ⁷'Yeni woni jiba da, anji ha 'yang mana gaba bwa gweyni me nenin me ca. Mani nê ta di ha alala wala gə Abaciri ənda gə Jesu Krist ha gəlê səw daa siyayalê gə paja nê nê Măřĩ duwa woni dwana. ⁸Anji cwara hara lê duwa də 'ywoy biləm biləm də ha lyiwow daa di dwařəlê, dara asa gə wamani managə nare woni urə 'wacŋa Măřĩ bêdê dədêgəlê me, woni laŋadə nō də lade də nê Jesu Krist duwa di bêdê me ca. ⁹Cendi nê ta di, wamani gə ha əndara dədêgəlê da, i meyandara gaba dama gə dərən bəřin bam hêŋ Abaciri gə Jesu dərêwê me. Cendi ha dama bam hêŋ managə dwana duwa dədə sumi gə 'waga di dərêdêlê me ca. ¹⁰Managə cwara duwa lê di, wala gə ta də lê da, nare nê duwa da ha bwaw jilay. Me woni kala dusərêgə duwê da ha 'yara yara kəmê duwa me ca. 'Yəni kaw anê ha 'yalê nare nê ta di dwařagəlê dara anê kal dusərêng gwale gə nê wayang nin gandəw ta di duwê me ca.

¹¹I dara ta di me, nê amsənin Măřĩ daa daa dara darang me, nê urnin Măřĩ ənda di ba kədənêng nare sədêgə nê neyem dama 'waga gə anji 'wagangê di dalawê jang. Me gə dwana duwa da, a wanangê ala gə mani nê lade nê dərêng

2 Tesalonik

ur alagə me, an̄ji ha wangê ala gə giyê dan gə lade gə anê aləw ta di lê dara ba nê kal dusərêng i duwê me ca. ¹²Yande do me, gə ha asaw Abaciri gə Jesu sumi gə 'waga duwê, dara mani nê an̄ji alang me. 'Yeni kaw gə ha asang sumi gə 'waga dədêngê dara anê i nare duwa me ca. Mani nê ta di ha alala yande dara dusi də lade də nê Mārĩ ənda duwa di me, də nê Abaciri ənda gə Jesu Krist duwa di me đaniņ.

Mani nê ha alala cwara gə nê Abaciri duwa dərêwê

pi do

2 ¹Chamran, gwale gə ərəm dara Abaciri ənda gə Jesu Krist cwara duwa me, dayara gə də ha dayara tuləwê me da, nê amsangnin dwoyna. ²Gun waynang dara wala gə nê Abaciri di ba cwara yala đəm da, ərmê dan meyandara bam kalang bêdê me, dusərêng sawna laņa bêdê me ca. Đəm da, gun waynang da ba woni waya Mārĩ bəw ba waya labaa banê waynin gwale duwa labaa ba nê jangənin dodê maktubə lê da, yinə bêdê. ³Kalna gun mən kaw lamnang gə gwale gə ya ta de bêdê. Dara nare naņ ha gəņə Mārĩ bam pa do me, wala gə ta di haralê səņ. Do me, aba Mařande gə nê Mārĩ duwa di ha gəlê səw daa pədêņê səņ, an̄ji i gə gə đangəřəw dara meyandaw bam řag di. ⁴Aba Mařande gə ta di, yêr səw ya ba đwoy Mārĩ bam de me, mani nê nare

2 Tesalonik

bwosəgə səna lê ka pat kaw, ba dwoygə bam anju me ca. Mani nê dwoy bam dang anji ha dêmê kulə gə nê Mārīyê me, ha dama lê cwa səw ba i Mārī. ⁵Gwale gə ta di, nê wayang gandəw pi wala gə nê wara nəm dwařangê sən me, dusərêng gwong duwê bêdê mo ?

⁶Caga da, anê 'wocn, mani mən nê əmgə mani nê ta di alala gə caga ka di bam ilê. Dara mani nê ta di ha alala i wala day gə ərəməgə ba. ⁷Caga ka kaw, dwana də nê Aba Mařande gə nə Mārī duwa ilê ala giyê lê gə budê managə səna dədê ka dēm. Wala gə gun gaba əməw ala gə giyê bam di, dara 'yalê bêdê do me, anji ha gəlê səw daa pədəñê sən. ⁸Wala gə ta də lê da, Aba Mařande di ha gəlê səw daa pədəñê me, Abaciri gə Jesu ha kow gale gə bəwê dəwê 'yaw bam. Me 'ywagəda duwa gə anji hara nəm di kaw, ha meyanda aba Mařande di bam me ca. ⁹Dəm da Aba Mařande gə ta di ha gəlê səw gə dwana də nê sidan dəra me, ha ala mani nê dwana me, nê dii mən nare yərgə bêdê, me ha ala mani woni ala laņa nê kulagə dara lama gə nare me ca. ¹⁰Anji ha gərsə nare gə mani nê acne nê jiga jiga dara lamagə nare nê nol bam. Cendi nol i dara gəñê day gə cendi gəñ yê gə gwale səw gaba kədəgə daa di bam me urê me di bam. ¹¹Yarna, i dara ta də me, Mārī giyê dwana dəwa co nare ərmê day managə dara ba kalna dusərêgə managə gwale gə kulagə gə Aba Mařande waygə gandəw di

duwê. ¹²Yande da, nare pat nê gəŋ gwale səw bam me, kal dusêrêgə managə mani nê 'ywala day swa acnalê nê səŋa dədə ka dədəgəlê da, gə ha bwagə gwale dədəgəlê yəbêgəle.

Dəbêgə waya managə dusi də kala lê

¹³Chamran nê Abaciri gə Jesu urêng nan, nenin da, giyê nin gə ala i alaw gə Mārī doche dəban bwagə gwayni dara darang. Dara Mārī anjirang i 'yeni, pi pa do asə səŋa sən dara ba kədəng daa. Anê 'ywo bəlê di, i dara dundi də nê Mārī duwa kədəng nare nê dusêrêgə wusəbə me, dara dusêrêng də anê kaldə gwale səw duwê me ca. ¹⁴I dara nō də lade də nê asangnin berni dara di me, Mārī 'wagang nəm dara ba anê 'ywana sumi gə 'waga gə nê Abaciri ənda gə Jesu Krist duwa di. ¹⁵Yande mwom da, chamranin, gwale gə nê wayangnin gandəw gə bədənin labaa gə nê gələngnin gandəw maktubə lê ta di, dəbənê lê waynale me. Yənêw dusêrêngê me ca.

¹⁶Kal Abaciri ənda gə Jesu Krist di gə səw duwa me, abərəndə gə Mārī gaba urəndə nan me, gə dusi duwa də lade da, anji ha hurəndə abnani nudərəndəlê gə dərêŋ bəŋ me, 'Yanandê ərmêgə gə lade me ca. ¹⁷Kalgə gə hurnang abnani nudərêngə me, 'yanang dwana dədə ala ladni jwab jwbp mani dan nê alalê me gwale dan gə wayalê me ca.

2 Tesalonik

Pol ur nare nê nê Mārĩ duwa ba amsəna Mārĩ

dara daragə

3 ¹ Gwale ni`yaṅa duwalê, chamran amsəna Mārĩ dara daranin me, kal gwale gə nê Abaciri duwa hana gə dərêw pi pi, unê mana kalang me, nare alnaw horêmbê ya ba alala nəm ulay danê de me ca. ² Amsəna Mārĩ dara kaləw a kədənênin daa managə nare nê dusərêgə acṅə me, nê maṅe me, əsəragəlê. Dara nare nê səṅa dədê ka pat di kal dusərêgə Mārĩ duwê bêdê.

³ Dəm da, Abaciri da, i gun gə dəbə gwale duwa duwê jang. Anji ha `yang dwana me, ha gamang me, ha urê dara Aba Maṅande gə i sidan di ba bəlnê sədəng bêdê me ca. ⁴ Caga ta kaw Abaciri `yanin ərmê dədêninê `yang dara mani nê gəlênin gandagə ta di ba ha alalale. Dara `yeni da, gwale gə nê waynangnin gandəw da, anê ha `wow ala gə giyê me, anê ha alaw hara nəm gə dərêng pi pi me ca.

⁵ Kal Abaciri gə Jesu cwana dusərêng anê urnê Mārĩ me, `yanang`wo gə dii bam gə nê Krist duwa gə `yang gandəw di me ca.

Pol waygə nare nê geyendêgə gwale

⁶ Chamran, nê urêngnin gə Abaciri gə Jesu Krist suməw, dara chamrang nê geyendêgə ilê dusərêgəlê me, woni gəṅê gwale gə nê gəlgênin gandəw di bam me da, yənê gandagə

2 Tesalonik

bêdê. ⁷Nê way yande, dara anê 'woṅ com, dara anê ha ala i man me, anê ha 'wo gə giyênin gə nê alawnin managə dwaṅangê di mo. Dara wala gə nê damanin dwaṅangê da, anê yaranin nê inin nare nê geyendêgê bêdê. ⁸Nê amsəw nin gun mani nê wama pəgəṅ bêdê. Dəm da, managə gwayniyê me, wamaniyê me kaw, nê alanin giyê gə dawa me gə changa me, dara gun mən dwaṅangê ba əsnênin anju bêdê. ⁹Bag da de anê ha əsənin 'yeni. Dəm da, nê alnin yande dara 'yeni kaw ba anê pamna giyê nin gə nê alawnin dwaṅangê di yande dige dige me ca.

¹⁰Dara wala gə nê waranin danê da, nê wayangnin daa ba da : «Gun gə urnê ala gə giyê bêdê da, wamna mani nê wama bêdê bəṅəṅ me ca.» ¹¹Nenin da, nê wayangnin yande dara nê dwoynin nare nê mən ilê dwaṅangê da, ba kədə geyendêgê me, dam pəgəṅ, ur ala gə giyê bêdê me. Hurê sêdêgə managə kwandagə gwale dayê me ca. ¹²Nare nê ta di, nê amsəgənin me, nê gəsəgənin me, gə gwale gə ta di gə Abaciri gə Jesu Krist suməw, dara kalgə gəalna giyê ladna gə əsəragə day me, 'ywana gə mani day nê wama me ca. ¹³Chamran, 'yeni dan da, kalna hwaya managə ala gə mani nê ladeyê dī. ¹⁴Gwale gə nê jangangnin gandəw dodê maktubə lê ta di pat da, gun gə yənêalna gə giyê bêdê da, 'wagənw waynaw daa nare dərêgəlê. Yənê gandəw bêdê

2 Tesalonik

dara kal jawe alnaw. ¹⁵Yande pat kaw, yarnaw ya Aba Maṛande dan de bêdê. Gəsənêwe ya chandərang de.

Bi gə piyê me labiya me

¹⁶Kal Abaciri gaba 'yagə nare həlala jwam di 'yanang həlala jwam gə əsəw duwa gə wala gə wala managə giyê dan gə alalê pat. Kal Abaciri damna ganang pat danê pat.

¹⁷Labiya də nê alang gandədə ta di, i əndi gə Pol me nê jangədə gə êsên ni. Maktubə ni də nê jangədə pat ta di, əndi gə Pol da, 'yaṇa dərə da nê menbə êsênê dərə lê ba ba ta di me i mani nê nê jangəgə di. ¹⁸Kal bii gə piyê gə nê Abaciri ənda gə Jesu Krist duwa damna ganang pat danê pat.

Maktubu dɛ nê Jak duwa

Labiya dɛ nê Jak duwa

1 ¹ Ɖndi gɛ Jak gaba ala giyê gɛ nê Mǎrĩ duwa me gɛ nê Abaciri gɛ Jesu krist duwa me nê alang 'yeni nare nê nê Mǎrĩ duwa nê cɛgdɛ bam managɛ sɛɲa gɛndɛdɛ lê ka pat labiya

Yê gɛ sii managɛ wamaniyê

² Chamran, managɛ mani jiga jiga nê gɛrsêng da, kalna sɛdêng 'ywalnangê diyê naɲ. ³ Anê 'wocɲ com, dusi dan dɛ kala di dwana dɛra dwayna mani nê gɛrsêng bam da, ha harang gɛ yê gɛ sii waya. ⁴ Dɛm da, kalna yê dan gɛ sii waya di hana ladna bɛra 'yaɲalê ba, dara kal anê kɛdɛnê nare ladɛ gɛ dɛrêgɛ bɛriɲ nê acɲa hɛɲe kaw ilê sɛdêngê bêdê me mani mɛn kaw jalnang bêdê Mǎrĩ meca. ⁵ Gun mɛn dwaɲangê dɛriɲ naa duwa ina lê naɲ bêdê da, kalɛw a urnê Mǎrĩ, aɲji ha 'yawê. Dara Mǎrĩ di aɲji 'yagɛ nare pat mani gɛ dusi dɛ dwani dɛban alaw gɛ gun gwale. ⁶ Gun gɛ ta di a urnê gɛ dusi dɛ kala dɛban gaga hɛɲe dusɛwê bêdê, dara aba gaga dusɛwê da, wun ya nimi nê kurayê nê gale ugɛ cogɛ ha nɛm kame kame ta de. ⁷ Gun gɛ ya ta de da, a 'wacɲana dara ba ha 'ywa mani hɛɲe managɛ Abaciri

Jak

əsəwê bêdê. ⁸Dara anji i gun gə al mani pat gə dusi də sər sər me ur 'wo bərmê mən bêdê.

'Ywa gə mani me, dama gə burgani me

⁹Kal əjəm chen gə burage da, səm 'ywalnam dara Māřĩ asəw sumi gə 'wada duwê. ¹⁰Me əjəm chən gaba 'ywa mani da, səm 'ywalnam dara Māřĩ cwom dodê meca. Dara aba 'ywa mani di ha susəgê bam ya chemde ho day de. ¹¹Dara wala gə dawa ana naŋ mwom da, chemde di laa i bam me, ho day susəgə bam me, ladni day cor ilê bêdê. Gun gaba 'ywa mani kaw ha mara bam managə giyê duwa gə ala gaba kanja 'ywa di dalawê yande meca.

Mani woni gərsê nare me woni lamagə me

¹²Gun gaba yê səw waya məjag managə mani woni gərsêw dwařagêlê da, dam sii səw 'ywoləwe gə 'yang dalawê. Dara managə anji đwayna wamani di bam mwom da ha 'ywa kwəne gə i bêlê gaba dama gə dərêw bəriŋ gə Māřĩ u bəw way dara ba 'yagə nare woni urêw di. ¹³Gun gə mani lamnaw dara asaw acŋalê da, kaləw a wayna da : «I Māřĩ me lamən asən acŋalê anju bêdê.» Dara Māřĩ da, mani nê acŋe laməw asəw acŋa bêdê, me anji kaw lam gun baalna acŋa bêdê meca. ¹⁴Wala gə mani lamna gun asaw acŋalê da i mani nê acŋe cende day nê ilê gun dusəwê bəg di me cwara surəw asəw acŋa lê cendi. ¹⁵Targəŋ đang da,

mani nê acne cende day nê ilê gun dusəwê di u gudi me yê acna. Ərə managə acna di jor naŋ mwom da, hara gə made meca. ¹⁶ Chamran nê nê urgə naŋ kalna lama sədêng dî. ¹⁷ Mani nê wo pat woni sumi me nê ladə gə dərêgə bəriŋ me da swa i daa Măřî gaba bwa mani woni acna mana di səwê. Măřî di i gun gə co səw dŋang bêdê me aŋji bi səw bam kaləndə diləmê ya dawa ba də al nəm de bêdê me ca.^a ¹⁸ Măřî di, gə urê duwa aŋju gang, aŋji 'yandə bəlê i gə gwale duwa gə i gwale səw di dara ba də dəbnêng pi managə mani duwa nê aŋji bwagə pat di dərêgəlê.

Dwaya gə gwale, me 'wow ala gə giyê meca

¹⁹ Chamran nê nê urgə naŋ, 'wacnana gwale gə ta di : Gun gə woy kaw dwaya gə gwale da a dwayna kalang ma me da swana kalang wayna gwale bêdê, me kal dusəw swana kalang bêdê meca. ²⁰ Dara gun dusəw swana maŋa da, neyem ala gə mani nê lade təba managə Măřî dərêwê bêdê. ²¹ I dara ta də, me mani pat woni lwabədang gichini sədêngə, me mani nê acne nê swa dusi də uŋne me da, binê sədêng bam dwaŋagəlê. Yənê gwale gə nê Măřî duwa gə 'yang gandəw dusərêngê ta di gə asa gə dii dodê dara i gwale gə ta di me neyem bəlêng di aŋju.

²² Kalna dwaya gə gwale gə nê Măřî duwa gə sumdəng mərə dî, unêw alna gandəw giyê, pəgəŋ bêdê da, anê lam i sədêng dan gang pəgəŋ meca. ²³ Dara gun gə dwayna gwale

Jak

di, me unêw alna gə giyê bêdê da, wun i ya gun gə yêr dərêw managə gudəramê ta de. ²⁴ Managə anji yêr dərêw di gudəramê bam pat, me, əndêr ha mwom da, managə ta lê dog anji saw dərêw nê anji yaragə di nəmgə bam. ²⁵ Dəm da gun gə kanjə bii gə 'wo gə ladə gə dərêw bəriŋ gə kədə gun daa gəndəw ladə me yə səw woyê me dam dwoy gə suməw mərə me nəmêw bam bêdê ərə uw al gə giyê me da, gun gə ta di Mārī ha biyê bəw managə giyê duwa gə ala di duwê.

²⁶ Gun wayna ba pam i Mārī tarəw me gamna bəw gaba waya gwale bêdê da, anji lam i səw duwa anju gə abaciri gang. Pama duwa gə Mārī di 'ywala duwa hənə kaw ilê bêdê bəreŋ meca. ²⁷ Yarna pama gə Mārī gə 'yang gə ladə abərändə gə Mārī dərêwê da, i wagə gə bagondê lê me namde nê wambə lê me managə jiba dayê me biyê gə səm bam managə mani nê acne nê səna dədə woni lwabam gichini səmê dwařagələ meca.

Piyê gə nare dərêgə

2 ¹ Chamran 'yêni nê anê kal dusərêng managə Abaciri ənda gaba sumi gə 'waga gə Jesu Krist duwê da, bamna piyê gə nare dərêgə daa gə dusi dan də kala mən bêdê. ² Dwayna, ya gun mən gaba 'ywa mani hurnay barge gaba sumi səwê me kuləm gə kili duwa wom nan dunuwê, dəmney nəm dwařangê dayara danê me gə mən gə burage

gə mani duwa ilê bêdê hurnay barge gə acne gə chêbêre sêwê, dămney nəm kərê di meca da. ³Managə ta də lê da anê swo aləw aba hura barge gə lade di horəmbê me anê wayəw da : «Əjəm da hare dam dodê managə ladeyê ka», ərə anê wayəw gə burage gaba 'ywa mani bêdê di əjəm da : «Dəbə dəma daa labaa, hare dam dodê managə sənalê gəderaninê ka.» ⁴Anê alna ina i ya ta de da, anê piy nare dərêgə me anê kədə i nare woni agə kwanang sariya gə ərmê acne meca.

⁵Dwayna chamran nê nê urgə naŋ : Mǎřĩ anjir nare nê burgêdê nê kwandagə yərgə ba i woni 'ywa mani bêdê dara cendi ba kədənê woni 'ywa mani managə dusi day də kala lê me ba 'ywana dwařĩ də nê Mǎřĩ duwa də ba u bəw way ba 'yagə woni urêw di meca. ⁶Ərə 'yêni da, anê al nare nê burgêdê woni 'ywa mani bêdê ichən cendi, woni gəlêng dərêng hara ganang sariya lê da, i woni 'ywa mani di cendi bêdê mo ? ⁷Nare nê ta di i woni waya sumi gə lade gə Mǎřĩ 'yang gandəw di gwale duwa gə acne di bêdê mo ?

⁸I sədə, anê alna bi gə 'wo gə nê Mǎřĩ duwa gə dwoy kwanaw bam pat di bəw gə gə jangəw maktubə lê ba da : «Mê ha urê jam gun ya səm dəma de.» Da anê al i mani nê lade 'yang. ⁹Dəm da anê ina i woni piyê nare dərêgə da anê al i acna me bi gə 'wo gə nê Mǎřĩ duwa di bwang gwale dədêngə dara anê gəŋ bəw bam. ¹⁰Dara gun alna bi

Jak

gə 'wo di pat me c̄langəna gə mən daa da : an̄ji c̄langə bi gə 'wo gə gəndəw wor pat daa me a. ¹¹ I gun gaba waya ba da : «M̄h̄ ala ac̄na gə gichini b̄d̄d̄ ta di», way dang ba da : «Ərəm ba m̄h̄ 'ȳh̄ gun b̄d̄d̄ me m̄h̄ cor ha 'yaw da», me m̄h̄ ala ac̄na gə gichini b̄d̄d̄ me, m̄h̄ 'yana gun da, m̄h̄ c̄lanḡh̄ bi gə 'wo gə gəndəw wor pat di daa. ¹² Gwale dan gə waya me mani dan n̄h̄ ala me da, kal gəln̄h̄ dara ban̄h̄ i nare n̄h̄ gə 'wo gaba kəd̄h̄ nare daa di sanga ha ang sariya an̄ju. ¹³ Dara gun gaba yara jaw n̄agəni duwa b̄d̄d̄ da, wala gə sariyal̄h̄ da M̄āṛī kaw ha alaw sariya d̄ban yara gə n̄agəni duwa meca. Yande da aba yara jaw n̄agəni duwa kaw laṇd̄h̄ sariya di b̄d̄d̄ b̄riṇ me ca.

Dusi d̄h̄ kala me, mani n̄h̄ ala me

¹⁴ Chamran gun wayna b̄w m̄ra, ba i aba kala dus̄w mealna mani gəln̄h̄ n̄m b̄d̄d̄ da, dusi d̄h̄ kala d̄h̄ ya ta de di neyem b̄l̄h̄w mo ? ¹⁵ Ya chand̄rang labaa chid̄rəng 'ywana barge gaba hura b̄d̄d̄ me mani day n̄h̄ wama inal̄h̄ b̄d̄d̄ wala gə wala me, ¹⁶ gun mən dwaṛanḡh̄ waygə da : «Damna labiya, me kal s̄d̄h̄ng uṛəṇ̄h̄, me wamna əbən̄h̄», me d̄ban 'yagə mani n̄h̄ wama da 'ywala duwa il̄h̄ nal̄h̄ mo ? ¹⁷ Dusi d̄h̄ kala kaw i ya ta de meca, dusi d̄h̄ kala d̄h̄ d̄ban mani d̄ra n̄h̄ ala da, ya ba d̄h̄ mare bam b̄riṇ.

¹⁸ Ga gun mən wayna da : «Əndi da, n̄h̄ kal i dus̄n, me əjəm da, m̄h̄ al i mani me da.» Əṛə n̄h̄ ha cwaw wayaw da :

«Gələn dusəm də kala də dəban mani dərə nê ala di, me endi kaw nê ha gəlêm ni də gə mani dərə nê ala di meca.»
¹⁹ Əjəm da, mê kal dusəm dara Māřĩ ba i mən tenene bêdê mo ? Ladə. Dundi nê acne kaw ərəm i yande me cendi laņa algə me sadə dərêwê. ²⁰ Əjəm mê i gun gə 'wocņ waya gwale bêdê, mê ur 'wacņa ba dara na me dusi də kala də dəban mani dərə nê ala da i də madəri di mo ? ²¹ Yər mwagərاندə gə Abraham di Māřĩ yêrêw ba i gun səw gə təba dara mani duwa nê ala di dara anji doyəw êw wala gə Māřĩ wayəw ba kundə gorəndəw gə Isak mana gaba bwasa Māřĩyê aləw gə Māřĩ sarga di bêdê mo ? ²² Mê yêr ta da dusi duwa də kala di, me mani dərə nê ala di me dayara daa ca me al gə giyê. I dara mani duwa nê ala di, me dusəw də kala di jor gədə mani sədəgə. ²³ I yande di me gwale gə maktubə də nê Māřĩ wayaw dara daraw pi di yala alal dəm ba da : «Abraham kal dusəw Māřĩ duwê, me gə dusəw də kala də me Māřĩ yərəw ba i gun səw gə lade təba me», di yala alal dəm. Ta de me Māřĩ 'wogəw ba i jaw mache. ²⁴ Anê yala yər caga ba Māřĩ yêr gun ba i gun gaba ala mani nê təba da, i dara mani duwa nê ala, i dara dusəw də kala mərə bêdê.

²⁵ Rahab də bəg dədə kaņja abje dərə kaw i yande me ca. Māřĩ yaradə ba i deme sədə də təba dara mani dərə nê ala, wala gə tandi yê nare nê Israyel nê gə kəjêgə di sədə, me

Jak

tandi wagəlê dəmê gaba hara lê gə bərmê gə d̄ang. ²⁶Ya gun səw gə doni gə hwaya duwa ina lê bêdê da mare, yande kaw, dusi də kala də dəban mani dəra nê ala da mare meca.

Gama gə dilesəm

3 ¹Chamran kal nare nan̄ dwaṛangê kədənê woni gəlêgə kwandagə mani di, dara anê oc̄n̄ ba nendə woni gəlêgə kwanandə mani da, Māṛī ha alandə sariya waya dwoya kwanandə nê d̄ang day bam pat. ²Pat ənda lê pat də alang mani nê i gə bərmê day bêdê jiga jiga, gunalna mani nê ac̄ne managə gwale duwa gə waya lê bêdê da, an̄ji i gun gə yə səw gasnani gə neyem yê səw pat le. ³Də hurbənagə lemde arjam bədêgəlê dara ba alnandə horəmbê da, sədêgə gə doni pat kaw də i gə dwana lê duwê meca. ⁴Yarnandə bərwa sən̄, an̄ji jorna nan̄e ya man de me ina i gale gə geche me nwagəṛənaw daa ya man de kaw, i gə habda duwa də bani yande me gun gaba yê habda di ha gandəw mana gə dərêw urê. ⁵Gun dilesəw kaw i yande meca. Tandi i mani nê bani yande d̄əm da, tandi ogə sədə ba də neyem ala mani nê gechide nan̄. Ya anê oc̄n̄ nəm de, duwa də bani yande kaw neyem ulê kudəmi gə geche bam d̄əndang. ⁶Dilese di kaw wun ya duwa de, i ciri də dama də nə ac̄na duwa də hurêlê doni ənda lê, me gawən̄ doni ənda pat gə ac̄na. Gə ac̄na gə ta di tandi meyendəndə bam yaa

ənda bəra wala ənda 'yaṇa duwalê. Dwana dəra dədə meyenda nare bam ta di swa managə duwa dədə budê bam bêdê bəriṇê.

⁷ Gun gə gəsage da, neyem paga mwagne nê bam pat le me dirbi me mani woni n̄ara dodê me, goche nê kurayê meca, mani nê ta di pat da, i gun gə gəsage me, pagəgə anju. ⁸ Dəm da, gun mən tenene kaw neyem paga dilesəw bêdê, tandi i mani nê meyendə mana bam nê gun neyem yədə dodê bêdê. Tandi 'won i gə sam gaba 'ya gun. ⁹ I gə dilesandə di me, də bwow gə Abaciri gə i abərandə di jəlay me, i gandədə tandi me, də sərgəng gə nare nê Mārī bwogə wunəw ya anju de dige dige di meca. ¹⁰ Bədəng gə mən ta di gang me, anê bwow gə Mārī jilay me, bədəng gə mən ta di anê sərgə gə nare meca, chamran kal ina yande bêdê. ¹¹ Di mən anê yêr bəla gə cha mən da, nimi duwa 'ywol me d̄an meca mo ? ¹² Chamran, di mən anê yêr dwaga da, neyem ya cwarna mo ? Labaa guy neyem ya dwaga mo ? Ina yande bêdê da bəla gə nimi duwa d̄an da, gə ha udê nimi nê 'ywole lê bêdê dəm.

Dərən̄ naa nê swa daa

¹³ Gun mən d̄wərangê wayna da ba i aba dərən̄ naa me aba 'wacṇa mani meca da kaləw a gələnê dərən̄ naa duwa di me 'wacṇa duwa di me gə mani nê ala nê lade me gə asa gə dii dodê meca. ¹⁴ Dəm da, dusi də harni də wome me

Jak

halgəni me ina lə dusərəngə da, kalna 'waga sədəng dara ba anə i nare woni dərən naa bəddə me sabna kulagə dərbənə gwale səw di dodə bəddə meca. ¹⁵ Dərən naa nə ya ta de da, i nə swa Mārī səwə bəddə, i nə dodə sənə dədə me i dərən naa nə nə gun gə gəsage duwa me i nə nə sidan dərə meca. ¹⁶ Dara managə harni me halgəni me inalə da, mani nə dodə mad mad me nə acne nə woy woy kaw ilə meca. ¹⁷ Dəm da gun gaba dərən naa nə swa Mārīyə da pi pa da i gun gə dusəw wusə me i gun gə hara gə labiya me i gun gə həlale me i gun gaba daya nare daa me i gun gaba ərmə jaw meca. I gun gə al mani nə lade me i gun gə piy nare dərəgə bəddə me i gun gə lway gwale gə bu me dusəw da i jiga meca. ¹⁸ Nare nə hara gə həlala jwam duwa da, cendi gəsə həlala jwam di managə tuləgələ cap cap ya gun ba gəsə gə swagə de me dərəgə nə cendi nil da i mani nə ala nə təba me ca.

Yə gə məlan gə mani nə sənə dədə ka

4 ¹ Dama gə gwale me, nasəba me da swa i woy mo ? Swa i managə ərmə dan gə acne gə ilə jara ganang dəban bwagə gwayni gə damə sədəngə pat ta di. ² Anə yər mani me dusərəng urgəle me anə 'ywanagə bəddə mwom da, anə ərəm 'ya gə nare. Anə al harni me anə 'ywo mani di bəddə mwom da, anə nasəbə gə nare me anə dam gə gwale meca. Mani nə anə urgə me anə 'ywo gə bəddə ta di, i dara

anê urgə i Māřĩ səwê bêdê. ³ Anê urnê mani me anê 'ywana bêdê da, i dara anê ur i gə ərmê gə acne me mani nê anê urgə ta di anê ur i dara meyandagə bam pêgəŋ managə mani dan nê dərêŋg urê. ⁴ 'Yeni nare woni dəbê Māřĩ tarəwê jang bêdê nê ga ! Anê 'wocŋ dara urê gə mani nê sənə dədê ka naŋ mərə da, i ala gə mařande gə Māřĩ bêdê mo ? Gun gə urnê mani nê sənə dədê ka naŋ mərə da, anji gədə i Māřĩ aba mařande duwa. ⁵ Anê ərəm dara gwale gə maktubə wayəw pat ta di i pêgəŋ ɓa : «Dundi də Māřĩ chəndə gandədə sədêndəlê ta di anji al halgəni dərə naŋe dara ba damnalê jang.» ⁶ Əřə, Māřĩ al ganandə dusi də lade naŋ dŋang dwoy bam dara maktubə way da : «Woni gwaba gə jwargang da, Māřĩ cogə tarəw me woni asa dədêgə dodê da, anji al gandagə dusi də lade meca.» ⁷ Kalna Māřĩ me ina dole dan anju me dəbənəw sidan wayna meca, anji ha wa hara bam hən sədəŋgê ⁸ Chədne hane Māřĩ səwê ib me anji kaw ha chədê sədəŋgê meca. 'Yeni woni ala acna da biynê sədəŋg bam acnalê me 'yeni nê dusərêŋg sər sər da, kalna dusərêŋg wusənê le meca. ⁹ Alna ŋagəniyê wamani dan duwê me nulnê gura me swajəna diri meca, kalna baya dan di cwarna gədənê gura me sii 'ywala dan di cwarna gədənê ŋagəni meca. ¹⁰ Hurbəna dədəŋg dodê Abaciri dərêwê me anji ha cwara yəbəŋg dədəŋg di daa sən meca.

Jak

Waya gə chônəm gwale duwa gə acņe

¹¹ Chamran kalna waya kwanang gwale day gə acņe dī, aba waya jaw gwale duwa gə acņe me aw sariya de me da, anji way i biy gə 'wo gwale duwa gə acņe me aw i sariya meca. Bag da, m̄h anaw biy gə 'wo sariya mwom da, m̄h i aba laņaw b̄hd̄ d̄m. ¹² I M̄r̄i m̄n tenene me 'yand̄ biy gə 'wo di me a sariya anju me. I anju m̄n tenene me neyem b̄l̄h gun me meyendaw bam meca. D̄m da, əj̄m da, m̄h i wi me m̄h aw jam gun sariya mo ?

Kalna gwaba gə jwargang dī

¹³ Caga da, dwayna gwale ni , 'ȳh̄ni woni waya da : «Laba labaa sanga da, n̄h ha nin hara ciri d̄h geche d̄h yandeȳh̄ n̄h ha nin dama l̄h ala aliya m̄n, n̄h ha nin ala kenge me n̄h ha nin 'ywa gurs̄.» ¹⁴ Mani n̄h ha alang sanga da an̄h 'wocn̄ḡh̄ m̄nang kaw mo me b̄l̄h dan da ha wun̄h man me mo ? 'Ȳh̄ni da, an̄h wun ya mas̄m gə d̄m̄h̄ b̄ni h̄ņe me b̄m da, nol bam kalang ta de. ¹⁵ Gwale gə de an̄h ha wayaw di i ya ta de : «Abaciri urn̄h da, d̄h ha daman d̄r̄nd̄ b̄ra, d̄h ha dama ala mani n̄h ya ka de me n̄h ya ta de meca.» ¹⁶ Ər̄ caga da, an̄h 'woḡh̄ s̄d̄hnḡ 'ȳh̄ni me an̄h gwob̄h̄ jwargang meca, 'waga gə sii gə ya ta de da, acņ naņe. ¹⁷ D̄m da, gun gə 'wacņana ala gə ladni me alnaw b̄hd̄h da, al i acņa gə geche meca.

Gəsêni gə 'yagə nare woni 'ywa mani

5 ¹Dwayna gwale gə nê wayang 'yeni woni 'ywa mani di, bwana gura me nulbənê sədêgə me dara wamani gə bedangê di. ²Mani dan nê 'ywa di meyendə bam me barge dan kaw dəgəne law bam meca. ³Jindar dan me gursə dan me kaw marəw yəgə bam, marəw gə ta di, ha biyê sandərang Mārī dərêwê dara ba anê al mani nê acne, me ha ulê doni dan gə sədêng bam ya duwa de meca. Dara anê dajəba mani nê 'ywa wala gə so ka ha pi gə ilê 'yaṅalê di. ⁴Nare woni n̄ilê swagə managə yiga danê kaw anê 'ywogəgə gursə day gə bərmê duwa bêdê. Dwayna nulê day gə cendi nul dara darang di sən̄, nulê gə nê nare woni n̄alê swagə day di nəm yaa əndara managə Abaciri gə Mārī gə dwana pat i əsêwê di suməwê. ⁵Anê dam dodê sən̄a lê ka, mana gə ladbeyê me mani nê dərêng urgəlê me anê ənbə al swani ya mani nê paga nê gə ha gandagə dara kunbêgə bam de. ⁶Nare woni ala mani nê təba da, anê bwogə gwale dədêgəlê me anê 'yêgə bam meca kaw, cendi tən̄ bədêgə way gwale bêdê.

'Wo gə di bam wamaniyê

⁷Chamran unê dədêng bam bəra Abaciri cwara duwa lê ba.Yarna aba yiga sən̄, an̄ji u dəw bam bəra bedə gə sən̄a duwa də an̄ji yigədə di ba nanaw swagə ladna. An̄ji ugə swagə di dəw bam bəra bedə gə Mārī gaba 'wa dərən̄ nê

Jak

piyê me gə targəŋê meca. ⁸Yêni kaw unê dədəŋg bam me yənê dusərêng waynale dara cwara gə nê Abaciri duwa da, wor i ib dên dəm.

⁹Kalna nulbê kwanang gwale di chamran dara sanga kaw kal Mārī anang sariya bêdê meca. Yarna aba agə nare sariya di yala dəbə lê kulə buwê ib dəm, anji ha dəmê i kulê. ¹⁰Chamran kalna dusərêng gunêng managə woni waya Mārī bu nê piy nê way gwale gə suməw di dədəgəlê sən. Cendi 'wo dədəgə bam managə jiba dayê me 'yeni kawalna yande meca. ¹¹Sii 'ywala di i dara tanga pi nare woni 'wo dədəgə bam ya ta de di. Anê dwoy mana də nê Job duwa me yê duwa gə səw managə wamani gə 'ywow dalawê me mani nê Abaciri gə Mārī al gandəw di meca, bêdê mo. Dara Abaciri gə Mārī da, i gun gə dusəw ladə naŋe me dərêw 'yêngəw gun dəwê meca.

¹²Chamran piy pa da, kalna sərgə sədəŋg gə daa bêdê me gə sənə bêdê me gə mani nê dāng bêdê meca. Gwale dan gə anê wayəw di : ina i « êw » le i êw ina i « bêdê » le i bêdê meca, dara kal anê bwarna managə sariya də nê Mārī duwa lê bêdê.

Amsa gə Mārī dara woni mwom

¹³Gun mən managə dwareŋgə wamani 'ywawe mo ? A amsəna Mārī me gə dāng dam 'ywalalê mo ? A tunê diri bwanaw gə Mārī jəlay meca. ¹⁴Gun mən managə dwareŋgə

mwom aləwe mo ? A 'wagəna nare woni dəbê nare nê nê Māṛī nê dayar mana mən dərêgəlê amsənaw Māṛī dəwê me kwogədənaw swani dəwê me gə Abaciri suməw. ¹⁵ Amsa gə Māṛī gə dusi də kala da, ha swa aba mwom di i daa me Abaciri gə Māṛī kaw ha 'yaw labiya me ha kala dusəw həlala managə acṇa duwa dəwê meca. ¹⁶ Wayna acṇa dan gəndəw daa, daa, managə dwaṛangê me gun gə woy kaw amsəna Māṛī dara jaw me dara kal anê 'ywana labiya. Dara gun gaba ala mani gə bərmə duwa təba da, amsa duwa di dwana duwa ilê naṇe meca. ¹⁷ Abe gə gə ogəw Eli da i gun gə wun ya nendə de me anḵi amsa Māṛī gə dwana dara Māṛī ba 'wana bêdê me Māṛī di 'wo bêdê al aliya subu gə durə kubi. ¹⁸ Managə ta lê da anḵi cor amsa Māṛī ba 'wana bi, əṛə Māṛī di 'wo me swagə kaw dəm me naa səṇa dədê meca.

¹⁹ Chamran gun dan mən dwaṛangê nwalna bərmê gə nê gwale səw di bam me jaw gə dāng walnaw cwanaw bi da. ²⁰ Kalna dusərêng gunêng gwale gə ta di dəwê, gun gə cwanay aba ala acṇa gə nol bam di bi managə bərmê gə ladeyê da anḵi ha bələw i daa made əsədəlê me Māṛī ha kala dusəw həlala managə acṇa duwa gə naṇ di dəwê meca.

